

Knivsta kommun

2010-05-12

741 75 Knivsta

Dnr 43-2010:264

Alsike skola

Brunnbyvägen 2

741 96 Knivsta

Skolbeslut för grundskola

efter tillsyn av Alsike skola
i Knivsta kommun

2010-05-12

Rektorer
Kajsa Ekdahl
Elisabeth Wessén Sjölund

Alsike skola
Brunnbyvägen 2
741 96 Knivsta

Tillsyn i Alsike skola

Förskoleklass och grundskola 1-9

Helhetsbedömning och beslut

Skolinspektionens tillsyn fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Granskningen avser inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolan. Istället har en bedömning gjorts av i vilken utsträckning skolan, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i detta beslut grundas på de dokument som Alsike skola och Knivsta kommun skickat in, de verksamhetsredogörelser de lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten.

Skolinspektionen bedömer att kunskapsresultaten behöver förbättras på Alsike skola, och skolan bör även analysera resultaten i årskurs 9 med avseende på skillnader mellan pojkars och flickors resultat. Tillsynen visar en anmärkningsvärt stor skillnad mellan andelen pojkar och flickor som går ut grundskolan utan att ha nått minst betyget godkänt. Det bedöms även som anmärkningsvärt att drygt 68 procent av eleverna år 2009 fick högre slutbetyg i matematik jämfört med motsvarande betyg i nationella ämnesprovet.

Rektorer på Alsike skola har en god bild av elevernas måluppfyllelse på individ- och klassnivå, men trots detta saknas en heltäckande sammanställning av resultaten i förhållande till kursplanernas mål att uppnå i årskurs 5 i alla ämnen. De resultat som skolan redovisar från de nationella ämnesproven i årskurs 3 och 5 indikerar att resultatet behöver förbättras.

Tillsynen visade även att rektorer inte säkerställer att Alsike skola utreder och vidtar åtgärder mot vuxens kränkning av elev, vilket Skolinspektionen ser mycket allvarligt på. Vidare framkommer det att rektorer inte säkerställer att alla lärare arbetar för att

skapa trygghet och motverka kränkningar bland eleverna på skolan så att alla kan garanteras en god studiemiljö. Rektorerna bör även säkerställa att skolans plan mot kränkande behandling uppfyller författningarnas krav.

Tillsynen visar att det på skolan finns elever i de äldre årskurserna som har hög frånvaro och som i stället för undervisning i skolan erbjuds viss undervisning i hemmet. Skolinspektionen bedömer att rektorn för Alsike 4-9 inte i tillräcklig utsträckning har sett till att elevernas behov av särskilt stöd har utreds och att åtgärdsprogram har utformats i enlighet med författningarnas krav.

Slutligen visar tillsynen att lärarna följer upp och utvärderar elevernas kunskapsutveckling. Dock behöver arbetet med elevernas individuella utvecklingsplaner och skriftliga omdömen förbättras och undervisningen för eleverna i årskurs 4-9 behöver i vissa klasser anpassas bättre till elevernas olika behov och förutsättningar. Rektorerna för Alsike skola bör även i större utsträckning ta ansvar för att regelbundet utvärdera skolans resultat och för att använda detta underlag för att nå de nationella målen.

Skolinspektionen har i tillsynen av Alsike skola identifierat följande brister som ska åtgärdas

- Måluppfyllelsen behöver förbättras på Alsike skola. Detta gäller såväl för årskurs 3, 5 som 9 (Lpo 94, 2.2 Kunskaper, Mål att uppnå i grundskolan, Kursplanerna).
- Lärarnas arbete i Alsike 4-9 med att ge eleven och elevens vårdnadshavare fortlöpande information om elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling, uppfyller inte grundskoleförordningens krav när det gäller de individuella utvecklingsplanerna (7 kap. 2 § grundskoleförordningen).
- Rektorerna på Alsike skola tar inte tillräckligt ansvar för att regelbundet utvärdera skolans resultat och för att använda detta underlag för att nå de nationella målen. Bland annat behöver åtgärder vidtas för att uppföljningen av elevernas kunskapsresultat i förhållande till målen i årskurs 3, 5 och 9 förbättras på övergripande skolnivå.(Lpo 94, 2.8. Rektors ansvar).
- Rektorn för Alsike 4-9 tar inte tillräckligt ansvar för att garantera en likvärdig utbildning och betygssättning på skolan (1 kap. 2 § skollagen, 7 kap. 10 § grundskoleförordningen).
- I Alsike 4-9 anpassar inte alla lärare undervisningen efter elevernas behov och förutsättningar så att de stimuleras att använda och utveckla hela sin förmåga (Lpo 94, 1. Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Lpo 94, 2.2 Kunskaper).

- Rektorerna säkerställer inte att Alsike skola utreder och vidtar åtgärder mot vuxens kränkning av elev. (1 kap. 2 § skollagen, Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, God miljö för utveckling och lärande, Lpo 94, 2.1 Normer och värden, Lpo 94, 2.2 Kunskaper).
- Rektorerna säkerställer inte att all personal på Alsike skola arbetar för att skapa trygghet och motverka kränkningar bland eleverna på skolan så att alla kan garanteras en god studiemiljö. (1 kap. 2 § skollagen, Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, God miljö för utveckling och lärande, Lpo 94, 2.1 Normer och värden och Lpo 94, 2.2 Kunskaper).
- Rektorerna säkerställer inte att skolans arbete med att förebygga och förhindra kränkande behandling dokumenteras i en plan mot kränkande behandling som uppfyller författningarnas krav (14 a kap. 8 § skollagen)
- Rektorn för Alsike 4-9 ser inte i tillräcklig utsträckning till att elevers behov av särskilt stöd utreds och att åtgärdsprogram utformas i enlighet med författningarnas krav (5 kap. 1 § grundskoleförordningen).

Bedömningarna redovisas i bilagorna 1-2

Rektorerna och Knivsta kommun har ansvar för att Alsike skolas brister åtgärdas. Redovisning av skolans åtgärder beträffande trygghet och studiero ska lämnas till Skolinspektionen senast 1 månad från den dag beslutet för Knivsta kommun meddelas. Åtgärder beträffande övriga brister, ska lämnas till Skolinspektionen senast 3 månader från den dag då beslutet för Norrtälje kommun meddelas. Skolinspektionen kommer då att följa upp beslutet. Skolinspektionen förutsätter dock att rektorerna och Knivsta kommun snarast vidtar åtgärder för att rätta till bristerna. Skolinspektionen kan komma att tidigare än angivet datum begära att få ta del av arbetet med att åtgärda bristerna.

På Skolinspektionens vägnar

Ann-Christin Hartman

Enhetschef

Anousheh Abuhamzeh

Utredare

Bilagor:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen och beskrivning av skolan

Bilaga 2 Tillsynsprotokoll och bedömningar för Alsike skola

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför tillsyn i Knivsta kommun under våren 2010. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolor i kommunen. Skolinspektionen besökte Alsike skola den 13-14 april 2010.

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. Skolbeslutet kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

När tillsynen har genomförts i hela kommunen sammanställs iakttagelser och bedömningar som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen i ett beslut (slutligt beslut). Skolbesluten från samtliga skolor i kommunen fogas då till det beslutet som bilagor. Skolinspektionen kommer att följa upp vilka åtgärder som vidtagits i anledning av påtalade brister senast en månad, när det gäller brister om trygghet och studiero, och tre månader, när det gäller övriga brister, efter att kommunbeslutet meddelas.

Tillsynen inriktas mot fyra huvudområden: **måluppfyllelse och resultat, pedagogisk ledning och utveckling av skolan, skolans lärandemiljö** samt **enskild elevs rätt**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet. Information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och Alsike skola, dels den information som samlats in under besöket. I Alsike skola intervjuades rektorerna, lärare, annan personal och elever. Skolinspektionen har även haft kontakt med föräldrar på skolan via mejl och telefonsamtal. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Rektorerna har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolan

Tabell 1.: Antal elever på Alsike skola

Alsike skola	Antal elever
Förskoleklass	90
Grundskola	426

Källa: Skolans uppgifter april 2010

Alsike skola innefattar förskoleklass, årskurs 1-9 samt fritidshem. Skolan är belägen i området Alsike utanför Knivsta. Enheten är organiserad i fem arbetslag.

För skolan finns två rektorer, en som ansvarar för verksamheten F-3 och en som ansvarar för verksamheten 4-9. Rektorn för 4-9 har en tjänst på 75 procent på skolan och är på resterande 25 procent områdesrektor för hela Alsike skola.

Alsike skola arbetar Bifrostinspirerat vilket innebär att skolan arbetar ämnesövergripande och över klassgränserna. Skolinspektionens tillsyn innefattar förskoleklassen och grundskolan. Kommunens ansvarstagande för skolbarnomsorg beskrivs i separat rapport.

Tillsynsprotokoll för Alsike skola

Rutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. Bedömningar och motiveringar för detta redovisas i det följande.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskaper

Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Fokus på skolans uppdrag

Lärarnas bedömning och utvärdering

Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Skolans lärandemiljö

Fokus på lärande

Tillit till elevens förmåga

Trygghet och studiero

Enskild elevs rätt

Bedömning (och betyg)

Undervisningstid och val

Särskilt stöd

Studie- och yrkesvägledning

Avgifter

Rektorns beslutsfattande

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Måluppfyllelse och resultat

Bedömningsområde: Kunskaper

Bedömning:

Måluppfyllelsen i samtliga ämnen är inte tillräckligt hög på Alsike skola. Drygt 30 procent av pojkarna går ut grundskolan utan att ha nått minst betyget godkänt i alla ämnen. För eleverna i årskurs 5 saknas uppgifter om andelen elever som nått kursplanernas mål i samtliga ämnen. Resultaten på de nationella ämnesproven i årskurs 3 och 5 indikerar dock att resultatet behöver förbättras.

Författningsstöd:

Lpo 94, 2.2 Kunskaper, Mål att uppnå i grundskolan
Kursplanerna

Motivering:

Alsike skola saknar uppgift om hur stor andel av eleverna i årskurs 5 som nått kursplanernas mål i alla ämnen i slutet av årskursen.

När det gäller de nationella ämnesproven i årskurs 5 visar skolans egen statistik från år 2009 att 92 procent av eleverna nådde målen i engelska, 90 procent nådde målen i matematik och 79 procent nådde målen i svenska. Resultaten har inte analyserats med avseende på skillnader mellan flickors och pojkars resultat.

I årskurs 3 visar statistik från Knivsta kommun att 62 procent av eleverna klarade samtliga delprov i matematik och 85 procent klarade delproven i svenska. Sammanfattningsvis indikerar resultaten från de nationella ämnesproven i båda årskurserna att resultaten behöver förbättras.

På Alsike skola var år 2009 andelen elever som nådde målen i alla ämnen i årskurs 9 cirka 83 procent. Tillsynen visar en anmärkningsvärt stor skillnad mellan andelen pojkar och flickor som når målen i alla ämnen i årskurs 9, drygt 30 procent av pojkarna går ut grundskolan utan att ha nått minst betyget godkänt jämfört med 4 procent av flickorna. Inte heller i årskurs 9 har resultaten analyserats med avseende på skillnader mellan flickors och pojkars resultat. Andelen elever som var behöriga till nationellt program var år 2009 cirka 98 procent, vilket är en förbättring från tidigare år. Slutligen var det genomsnittliga meritvärdet 232, vilket är markant högre än motsvarande siffror för riket (209). Även här finns dock en påtaglig skillnad i pojkars och flickors resultat. Pojkarnas meritvärde år 2009 var 222, jämfört med flickornas 242.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan**Bedömningsområde: Lärarnas bedömning och utvärdering****Bedömning:**

Lärarnas arbete i Alsike 4-9 med att ge eleven och elevens vårdnadshavare fortlöpande information om elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling, uppfyller inte grundskoleförordningens krav när det gäller de individuella utvecklingsplanerna.

Författningsstöd:

7 kap. 2 § grundskoleförordningen

Motivering:

I Alsike skola upprättas individuella utvecklingsplaner för samtliga elever i samband med utvecklingssamtalet med hjälp av ett webbaserat program. Skriftliga omdömen saknas dock för vart och ett av ämnena i de samhällsorienterande och naturorienterande ämnesblocken. Detta gäller för vissa årskurser inom 4-9.

Bedömningsområde: Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering**Bedömning:**

Rektorerna tar inte tillräckligt ansvar för att regelbundet utvärdera skolans resultat och för att använda detta underlag för att nå de nationella målen. Bland annat behöver åtgärder vidtas för att uppföljningen av elevernas kunskapsresultat i förhållande till målen i årskurs 3, 5 och 9 förbättras på en övergripande skolnivå.

Författningsstöd:

Lpo 94, 2.8. Rektors ansvar

Motivering:

I tillsynen framkommer att ett systematiskt kvalitetsarbete pågår på skolan, där verksamhet och resultat följs upp, diskuteras och utvärderas. Resultaten t ex. i de nationella ämnesproven i årskurs 3, 5 och 9 följs delvis upp och analyseras av rektorer och lärare. Däremot visar tillsynen att uppföljningen och utvärderingen av elevernas kunskapsresultat i samtliga ämnen behöver bli bättre på övergripande skolnivå. Rektorerna har visserligen en allmän bild över måluppfyllelsen i klasserna men det finns ingen dokumentation över denna på skolövergripande nivå i förhållande till målen i de nationella kursplanerna. Det är också angeläget att skolan gör en övergripande analys över skillnaderna mellan flickors och pojkars resultat.

Bedömning:

Rektorn för Alsike 4-9 tar inte tillräckligt ansvar för att garantera en likvärdig utbildning och betygssättning på skolan.

Författningsstöd:

1 kap. 2 § skollagen

7 kap. 10 § grundskoleförordningen

Motivering:

Tillsynen visar att 68 procent av eleverna i årskurs 9 under läsåret 2008/2009 fick ett högre slutbetyg i ämnet matematik jämfört med betyget på nationella ämnesprovet i matematik. Motsvarande siffra för riket är 21 procent. Anledningen till de stora skillnaderna är enligt rektorn brister i betygssättning hos en tidigare lärare i matematik. Skolinspektionen vill dock framhålla att det är rektors ansvar att garantera en likvärdig utbildning och betygssättning på skolan.

Huvudområde: Skolans lärande miljö**Bedömningsområde: Fokus på lärande****Bedömning:**

I Alsike 4-9 anpassar inte alla lärare undervisningen efter elevernas behov och förutsättningar så att de stimuleras att använda och utveckla hela sin förmåga

Författningsstöd:

Lpo 94, 1. Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning

Lpo 94, 2.2 Kunskaper

Motivering:

Tillsynen visar att de flesta av lärarna på Alsike skola arbetar målmedvetet med att stimulera elevernas lust till lärande. Vid samtal med elever på skolan framkommer dock att det varierar mellan olika lärare i årskurserna 4-9 i hur hög grad undervisningen anpassas till elevernas olika förutsättningar. Vissa elever i de äldre åldrarna uttrycker att de i liten utsträckning får ytterligare utmaningar om undervisningen upplevs som för enkel. Vid besöket såg inspektörerna exempel på stimulerande lektioner där undervisningen var individanpassad, men det förekom även exempel på lektioner där eleverna hade en mer passiv roll och inte fick möjlighet att utveckla hela sin förmåga.

Huvudområde: Skolans lärande miljö**Bedömningsområde: Trygghet och studiero****Bedömning:**

Rektorerne säkerställer inte att uppgifter om kränkande behandling vid Alsike skola utreds och att åtgärder vidtas.

Författningsstöd:

14 a kap. 10 § skollagen

Motivering:

Enligt uppgifter från flera elever i olika årskurser har det vid ett antal tillfällen hänt att en lärare på skolan har utsatt elever för kränkningar, något som Skolinspektionen ser mycket allvarligt på. Det har även framkommit även att båda rektorerna under en tid haft kännedom om dessa kränkningar men underlåtit att utreda omständigheterna och vidta eventuella åtgärder. Skolinspektionen har meddelat sina iakttagelser till förvaltningschefen i kommunen och åtgärder har vidtagits.

Bedömning:

Rektorerne säkerställer inte att all personal på Alsike skola arbetar för att skapa trygghet och motverka kränkningar bland eleverna på skolan så att alla kan garanteras en god studiemiljö.

Författningsstöd:

1 kap. 2 § skollagen

Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, God miljö för utveckling och lärande

Lpo 94, 2.1 Normer och värden

Lpo 94, 2.2 Kunskaper

Motivering:

Tillsynen visar att det finns elever på Alsike skola som känner sig otrygga och blir utsatta för kränkande behandling. Bland annat förekommer bråk och negativt språkbruk hos de äldre eleverna. Eleverna beskriver att de känner till att det finns vuxna att vända sig till för att få hjälp. Däremot agerar inte alla vuxna lika kraftfullt vid kännedom om kränkningar och eleverna ger även en bild av att de inte alltid blir trodda när de berättar om kränkningar.

Bedömning:

Rektorerne säkerställer inte att skolans arbete med att förebygga och förhindra kränkande behandling dokumenteras i en plan mot kränkande behandling som uppfyller författningarnas krav.

Författningsstöd:

14 a kap. 8 § skollagen

Motivering:

Tillsynen i Alsike skola visar att skolans plan mot kränkande behandling inte uppfyller författningarnas krav fullt ut. Varken elever eller vårdnadshavare har varit delaktiga vid framtagandet av planen och den är inte heller förankrad hos dem.

Huvudområde: Enskild elevs rätt**Bedömningsområde: Särskilt stöd****Bedömning:**

De åtgärdsprogram som upprättas på Alsike 4-9 är av varierande kvalitet och uppfyller inte alltid grundskoleförordningens krav.

Författningsstöd:

5 kap. 1 § grundskoleförordningen

Motivering:

I Alsike skola uppger rektorerne och lärarna att åtgärdsprogram upprättas för alla elever i behov av särskilt stöd. Skolinspektionen har tagit del av några åtgärdsprogram på Alsike 4-9. Det varierar mellan åtgärdsprogrammen hur väl det framgår vilka behov eleven har. Det varierar också hur väl åtgärdsprogrammen beskriver hur skolan ska arbeta för att tillgodose elevens behov. Dessutom framgår inte alltid hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.